

ESPERANTO – tweede taal voor iedereen

Levende taal met bloeiende cultuur wereldwijd

Herkenbare woordenschat, eenvoudige grammatica

Alfabet:

a, b, c [ts], ĉ [tsj], d, e, f, g [game], ĝ [dzj], h, ĥ [lach], i, j, ĵ [jus], k, l, m, n, o, p, r, s, ŝ [sj], t, u [oe], ŭ (in aŭ), v [w], z

1. **Uitspraak:** elke letter heeft 1 vaste klank

Klemtoon: altijd op de voorlaatste lettergreep: Esperanto

2. Esperanto is een '**lego-taal**' met 10 voorvoegsels en 29 achtervoegsels. Bouw je 'eigen' woorden: *malsanulejo* = mal(=niet) san(=gezond) ul(=persoon) ej(=plaats)... *ziekenhuis*

3. Slechts één **lidwoord**: **la** donaco = het geschenk

4. **Zelfstandige naamwoorden** eindigen op **-o** : hundo = hond

Meervoud krijgt **-j** : kato**j** = katten

Lijdend voorwerp met **-n** : kompreni teksto**n** = tekst begrijpen

5. **Samengestelde woorden**: twee woorden aan elkaar plakken: koro + amikino wordt koramikino = hartsvriendin

6. **Persoonlijke voornaamwoorden**: **Bezittelijke voornaamwoorden (+a)**:

ik = mi	hij = li	wij = ni	mijn = mia	zijn = lia	ons = nia
jij/u = vi	zij = ŝi	jullie = vi	jouw = via	haar = ŝia	jullie = via
men = oni	het = ĝi	zij = ili		zijn = ĝia	hun = ilia

7. **Bijvoeglijke naamwoorden** eindigen op **-a**: amuza = grappig

- Vergrotende trap: **pli** ...

pli bela = mooier

- Overtreffende trap: **plej** ...

plej bela = mooiste

8. **Werkwoorden** hebben vaste uitgangen: geen uitzonderingen

- Hele werkwoord: -i   lerni = leren, esti = zijn, havi = hebben
- Tegenwoordige tijd: -as   vi lernas = jij leert
- Verleden tijd: -is   li lernis = hij leerde
- Toekomstige tijd: -os   ni lernos = wij zullen leren
- Voorwaardelijke wijs: -us   vi lernus = jullie zouden leren
- Gebiedende wijs: -u   ili lernu = zij moeten leren, venu! = kom!
- Deelwoorden: actief: -anta -inta -onta   passief: -ata -ita -ota

9. Afgeleide **bijwoorden** eindigen op -e,

bone (van bona) = goed   jare (van jaro) = jaarlijks

Onveranderlijke bijwoorden: nun = nu   tre = zeer   ankaŭ = ook

10. Een **vraagzin** begint met een vraagwoord (bijv. kio) of **Ĉu** [tsjoe]

11. **Telwoorden**: nulo, unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek
11 = dek unu   20 = dudek   100 = cent   2019 = du mil dek naŭ

Rangtelwoorden eindigen op -a: unua, dua, kaj tiel plu (= enz.)

12. Elk **voorzetsel** heeft een eigen betekenis

Er is één algemeen voorzetsel: je

Je via sano! = Op je gezondheid!

Multan sukceson kaj plezuron!

Informatie: www.esperanto-nederland.nl